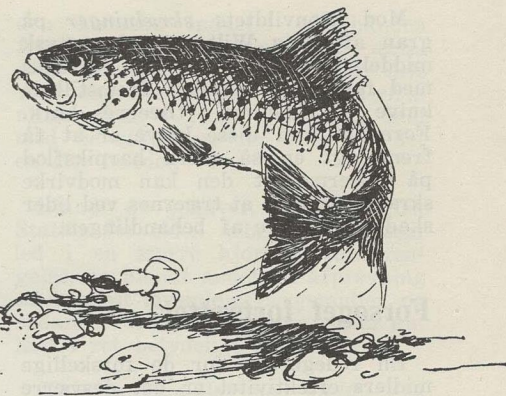

Alle og enhver kan fange laks — ikke en ørred...

Henrik Bech fortæller i denne artikel om bygning af en ørredstang. Desværre har det af tekniske grunde været umuligt at få arbejdstegningen med — den kommer i næste måned.

En berømt engelsk sportsfisker har sagt: „Everybody can catch a salmon - not a trout!“

Hvilket er udlagt, at det er en større kunst at fange ørred end laks!

Han var naturligvis fluefisker, og der er nok ingen tvivl om, at fluefiskeri efter ørred med dets delikate og vanskelige kasteteknik i forbindelse med det nødvendige kendskab til et større eller mindre antal fluer må anses for det fornemste af alt sportsfiskeri.

Og det at lande en ørred på f. eks. 4—500 gram med en let fluestang, en HCH-line og 4x forfang er bestemt ikke mindre spændende eller vanskeligt end at lande en 15 kg's laks på tilsvarende grejer.

Den vanskeligste stang...

Når vi nu skal til at bygge en ørred-fluestang, må De gøre Dem klart, at det er det vanskeligste af alt stangbyggeri, dels fordi alene det at bygge en fin flue-

spids — og der hører som regel 2 spidser til en fluestang — til en 2 eller 3 leds stang med taper helt fra 1,8 mm i spidsen til 4—5 mm i den „tykke“ ende er svært, dels fordi sådanne stangers taper — især den 3-leddedes — kan varieres praktisk taget næsten i det uendelige, og det at ramme „det rigtige“ er mere end svært.

Nogle foretrækker en 2-leddet stang, og jeg opgiver derfor også en taper for en sådan.

Der er givetvis her ikke samme antal muligheder m. h. t. taper, som der er for en 3-leddet — hvorfor de fineste stænger næsten altid er i 3 led — men man kan udmærket bygge en fortræffelig 2-leddet stang.

Foretrækker den 2-delte...

Personlig tror jeg nok, jeg vil foretrække 2-delte stænger til de korte størrelser, fra 7 til ca. 8½ fod, og 3-delte til de længere, d. v. s. op til 10 fod, af hensyn til *balancespørgsmålet*.

Da dette er noget, vi ikke før har givet os ret meget af med, fordi vi hidtil udelukkende har bygget *spinnestænger*, hvor balancen spiller mindre rolle, da disse jo oftest er 2-håndsstænger, må vi her gå lidt nær-

mere ind på dette for ørredstænger så betydningsfulde spørgsmål.

For en ordens skyld må jeg dog her indskyde, at man ikke må forstå dette således, at man slet ikke behøver at tage hensyn til spinnestængers balance.

Når De går ud med Deres kyststang eller lakse-spinnestang, vil De — hvis De har fulgt mine taper-anvisninger rigtigt — opdage, at de er velaffbalancerede, fordi jeg naturligvis har givet Dem en taper, som jeg har arbejdet mig frem til og som netop tager hensyn til balancen.

Hvis De en dag skulle få lyst til at bygge Dem en „ekstra kraftig“ spids, vil De hurtigt opdage forskellen!

Den „rigtige“ balance vil sige, at *stangens tyngdepunkt ligger så nær håndtaget som muligt*.

Jo længere man flytter tyngdepunktet udad mod spidsen, des dårligere balance får stangen.

Og da en ørred-fluestang er en 1-håndsstang, vil man let forstå, at balancen her spiller en altovervejende rolle.

Man ser ofte i katalogerne fra de store fabrikker specifikationer over forbløffende lette fluestænger, — så vidt jeg husker, har Hardy's en 7 fods stang, der vejer under 75 gram!

Det lyder jo meget besnærende, og der er heller ingen tvivl om, at man kan fiske med en sådan stang — og nyde det, men — hvor længe? Hvor længe holder den sin spændstighed?

Efter min mening og erfaring er det vigtigere, at en stangs balance er rigtig, og er den det, spiller 50 gram mere ingen rolle.

Hvis De er fluefisker ...

Men det kan De nu selv bestemme. Har De først fået bygget Dem en fluestang, opdager De hurtigt — hvis De er fluefisker — om den passer Dem eller ej, og gør den det ikke — ja, så bygger De Dem snarest en ny og — forhåbentlig — bedre.

I „gamle dage“ brugte man jo meget længere — og tungere — stænger end nu: En fluestang på Izak Waltons tid var 15—16 fod lang, og når den så tilmed var lavet af hassel eller lignende, kan man vel forestille sig, hvor uholdbar den må have været. Det er endda ikke så svært mange år siden, man brugte stænger på 10—12 fod, undertiden med håndtag til 2 hænder, men oftest enhånds, og når den så — som f. eks. i England — var af Greenhardt, krævedes der bestemt et håndled af ikke almindelig styrke for at håndtere et sådant asen.

I vore dage bruger man sjældent fluestænger på mere end 9 fod, ja, der er mange erfarne sportsfiskere, der sværger til 8—8½ fods. Dette må naturligvis rette sig efter, hvor man fisker: Er det i en stor sø (som for eksempel i de skotske søer) vil en 10 fods stang nok være at anbefale; er det i en mindre å, vil en 7—8 fods stang være på sin plads.

Specielt amerikanerne ynder 7—8 fods stænger. Englænderne, der som altid er mere konservative, holder sig mest til 8½—9 fods.

Vi bygger to stænger ...

Jeg foreslår, at vi bygger følgende to stænger:

En 8 fod og 9 tommers ørredstang i 2 led og en 9 fods ørredstang i 3 led.

De får begge en taper, der vil gøre dem til nogenlunde „all round“ stænger, d. v. s. til fiskeri både med våd- og tørflue.

Forskellen på en vådflue- og en tørfluestang var tidligere mere udtalt: Vådfluestangen havde gerne en taper, der gav den jævn svigt **GENNEM HELE STANGEN**, helt ned i bundstykket, medens tørfluestangen — som jo iøvrigt er en langt senere „opdagelse“ — var relativt stiv, især i bundstykket, men også i 2det led, så næsten hele aktionen lå i spidsen eller i øverste trediedel af stangen. Medens man meget vel kan bruge en tørfluestang til vådflue-fiskeri, kan man afgjort ikke bruge en vådfluestang af ovennævnte type til tørflue-fiskeri.

Mine taper vil derfor blive sådan, at begge stænger nærmest bliver tørflue-stænger.

Er der så en eller anden, der vil have dette anderledes, kan det gøres uden stort besvær. Jeg skal i en se-

nere artikel skrive mere udførligt om „taper“ og hvorledes man „regner sig til“ den rigtige aktion, da dette jo i sig selv er et af de vigtigste — og vanskeligste — spørgsmål for stangbyggeren.

Vi begynder med den 8 fod og 9 tommers stang, der altså skal have 2 led, som hver bliver 4 fod og 4½ tomme.

Bundstykket giver jeg taperen 7,2—10,8 og toppen 2,4—6,6.

Som De vil kunne tænke Dem, er dette, hvad man kalder en ret „stejl“ taper, idet en sådan giver en stiv stang.

Med hensyn til bundstykket er der ikke stort at bemærke, det bygges ganske som andre stangstykker.

Men med hensyn til spidserne — og fluespidser i det hele taget — er der en meget betydningsfuld „fidus“, som det i parentes bemærket tog mig nogen tid at finde frem til.

Når man flækker et tonkinrør, falder det naturligt at bruge den tykke ende til de tykkeste splitter: bundstykket, den mellemste del til de næsttykkeste: 2det led, og den tynde del til spidser.

Dette kan også være meget godt i de fleste tilfælde, og da jeg byggede min første fluestang, syntes jeg, det var helt i orden. Blot kunne jeg ikke forstå, hvorfor mine spidser var lovlig bløde og efter ret kort tids forløb bøjedes, så jeg måtte rette dem gang på gang. Når jeg så på f. eks. amerikanske fluespidser, var disse oftest forbausende stive, selv om de var aldrig så tynde.

Jeg prøvede så at „hærde“ mine spidser (som nogle fabrikanter ynder at kalde det!) ved at svide dem over flamme. Det hjalp noget, men — så blev de til gengæld skøre!!

Osider fandt jeg så på at bruge tykkere splitter, først fra tonkinens midterstykke, og det hjalp straks, men når jeg så tog noget endnu tykkere tonkin dertil — tonkin, der var tilstrækkelig væg-tykt til, at jeg kunne høve alt den lyse bambus bort, så kun den mørke blev tilbage — ja, så fik jeg stivhed nok og også langt stærkere spids ud af det. Ganske vist er det „en flothed“ at tage det bedste af tonkinen, men spidsen er jo det vigtigste på en fluestang — og dertil er det bedste vel ikke for godt. (Se tegn. 27!).

Nu er det slet ikke så let at høve en tynd fluespids af det hårdeste af tonkinen, hvad De nok vil opdage, så vi må anvende særlig forsigtighed her, som i det hele taget med alt, hvad der gælder spidser af den finhed.

Af en trekant på 1—2 mm må der ikke flække den allermindste splint; den må være aldeles lige og jævn — ja, der må i det hele taget ikke være den mindste fejl, og målene skal holdes med minutøs nøjagtighed.

Vær ikke overbærende mod Dem selv, men kassér ubarmhjertigt enhver spids, der ikke efter nøje kontrol er i orden.

Pas især på de sidste spåner; høvlen må være meget skarp.

Det kan ofte være svært at se, om de 2 udvendige kanter er helt skarpe — forresten også på andre spidser — det ses ofte først, når man er færdig og snor trekanterne sammen for inspektion — og så er det for sent!

Men det kan gøres — øvelse gør, som bekendt, mesteren.

Når de 2 stangstykker er færdig-høvlede og limet sammen, må vi især passe på spidsen, der altid er mere eller mindre snoet og meget skæv. Det er i virkeligheden umuligt i hånden at få den helt lige, så den må altid rettes over flamme.

Pas her på, at den ikke bliver for varm, hvilket den oftest gør meget pludseligt. Man risikerer så, at splitterne svides indefra, hvilket ses på, at de udvendige kanter bliver brune. Samtidig vil man muligvis se, at splitterne gaber, med andre ord: limen er brændt væk, og en smule af splitterne ligeså!

Dette er ensbetydende med, at spidsen er ødelagt, med mindre det skønnes at være så ubetydeligt, at man kan klare det ved hurtigt med en tynd flis at presse ny lim ned i revnerne og eventuelt binde snor om — fast — igen og så lade den tørre til næste dag. Jeg har i alt fald selv i et par tilfælde gjort dette, og stængerne holder endnu.

Men det bør naturligvis absolut undgås.

Så kan vi sætte håndtag på bundstykket.

Til en fluestang hører der et ganske specielt håndtag og en fast hjulholder. Håndtaget — kork — skal være ca. 160 mm langt, så vi behøver kun 6—7 korkringe à 25 mm med en indvendig diameter på ca. 110 mm.

Fortsættes side 24

Scott-Atwater

Amerikas førende og den bedst byggede påhængsmotor.

Leveres

i 6

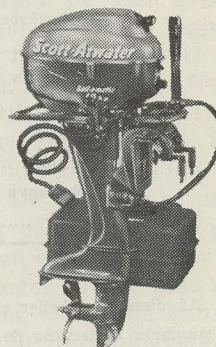
størrelser

fra 3,6 hk

til 40 hk.

Priser fra

1185 kr.

Flere af typerne kan leveres fra lager.

Skriv eller ring efter nærmere oplysninger og brochurer.

KNUD P. ANDERSEN

Borgergade 3 · Silkeborg · Tlf. 1622

Vi bygger en fiskestang

(fortsat fra side 23)

Hjulholderen sidder nedenfor korkhåndtaget og købes færdig; den er gerne ca. 100 mm.

Undertiden ser man ganske vist, at korkhåndtaget er ført helt ned til stangenden og blot afsmalnet de sidste ca. 100 mm. Man har så en nederste fastskruet hjulholder og en øverste forskydelig (tegn. 28), men denne sidste konstruktion er ikke særlig solid og bruges mest til de særlig lette stænger.

Før vi anbringer hjulholderen, sætter vi ferrulen på. Den skal have følgende dimensioner:

Udvendig ferrule: længde 64 mm + 8 mm (til bevikling) = 72 mm;
indvendig ferrule: længde 32 mm + 7 mm (til bevikling) = 39 mm;
indvendig diameter: 80—85 mm.

Når ferrulen er sat på, sætter vi stangen sammen og må så finde den rigtige flade, hvor broerne skal sidde, og afmærke denne. Skulle stangen have en svag bøjning, så husk at sætte broerne *på den konvekse side*, så retter stangen sig efterhånden.

Så sættes korkringene på. Mål længden af hjulholderen og sæt streg der, hvor dens øverste kant når til; her skal den nederste korkring sidde og ca. 160 mm derfra altså den øverste korkrings øverste kant. For at få målet nøjagtigt, kan man evt. save en af korkringene over.

Et par dage efter sættes hjulholderen på ganske som en ferrule med bevikling og ferrulelak. Men husk at få den drejet rigtigt, *så den faste hjulholderrings åbning kommer til at sidde på samme flade som den, hvor broerne skal sidde.*

Håndtaget former vi med fil — eller hellere med først groft siden fint sandpapir efter behag. 4 forslag er vist på tegning 28.

Endelig sættes broerne på.

Da det gælder om at „holde balancen“ og om, at især ikke spidsen bliver for tung, køber vi de letteste broer, vi kan få: de såkaldte „slangebroer“ (snake-rings) af stål, indvendig diameter fra ca. 3,5 til ca. 5 mm, de mindste naturligvis på spidsen, f. eks. 2, derefter 2 af de næstmindste og endelig 2 af næste størrelse. På bundstykket 2 af de største og som første ring en ring med agat, diameter ca. 5 mm (tegn. 29). Topøjet — diam. ca. 4 mm — skal helst være af forkromet stål og så let som muligt. Kan man få fat i en konstruktion, som vist på *tegn. 30*, er den det bedste.

Bevikling som ellers.

Til fæste for fluen plejer man at anbringe en lille let ring med „ben“ i beviklingen lige ovenfor håndtaget.

Lakering: 2 gange på beviklingerne, derefter hele stangen 3 gange. 1 gang med den fortyndede lak og 2 gange med den ufortyndede. Husk ikke at smøre tykt på!

Henrik Bech.

(Fortsættes).